

ارائه صورت معاملات فصلی

در سال ۱۳۹۴ اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در راستای کاهش اتکا به درآمدهای نفتی، به تصویب مجلس، تأیید شورای نگهبان و ابلاغ رئیس جمهور رسیده است.

- (۱) تحقق شفافیت اقتصادی (انجام فرآیند خرید و فروش براساس کد اقتصادی)
- (۲) تحقق عدالت مالیاتی و اقتصادی
- (۳) ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی
- (۴) نظارت بر تراکنش‌های بانکی
- (۵) مبارزه با جرایم فرار مالیاتی و پولشویی
- (۶) استقرار نظام یکپارچه مالیاتی
- (۷) تأکید بر ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم

ویژگی‌های قانون مالیات‌های مستقیم

مصوب سال ۱۳۹۴

صورت معاملاتی فصلی

تعریف مؤدی: اشخاصی که به عرضه کالا و ارائه خدمات و واردات و صادرات آن‌ها مبادرات می‌نمایند، به عنوان مؤدی شناخته شده و مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

- ✓ عنصر اصلی نظام مالیاتی، ارائه اطلاعات لازم از جانب مؤدیان است. (مانند: ارائه صورت معاملات فصلی)
- ✓ صورت معاملات فصلی براساس ماده ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم ارائه می‌شود.
- ✓ معاملات خرید و فروش، گزارش خرید و فروش فصلی، گزارشات فصلی موضوع ماده ۱۶۹، همگی نام‌های دیگر صورت معاملات فصلی می‌باشد.

انواع گزارشات برحسب نوع اطلاعات در معاملات فصلی

- (۱) گزارش خرید
- (۲) گزارش فروش
- (۳) اطلاعات پرداخت قراردادها
- (۴) گزارش دریافت قراردادها
- (۵) گزارش عرضه به مصرف‌کننده نهایی
- (۶) گزارش واردات
- (۷) گزارش صادرات
- (۸) گزارش حق‌العمل‌کاری و مدیریت پیمان
- (۹) گزارش اجاره
- (۱۰) گزارش پیش‌فروش

<p>در این روش مؤدیان حداقل مرحله پیش ثبت نام و اعتبارسنجی مربوطه را پشت سر گذاشته و با داشتن کد کاربری و کلمه عبور می توانند اطلاعات را مستقیماً در سامانه الکترونیکی ارسال صورت معاملات مؤدیان مالیاتی، وارد نمایند.</p>	<p>(۱) روش بر خط (on line)</p>	<p>نحوه ارائه فهرست</p>
<p>در این روش ابتدا اطلاعات خروجی از نرم افزار (که با قالب سازمان تنظیم شده باشد) را در آخرین نسخه قالب (فایل access) صورت معاملات دریافتی از سایت سازمان وارد می کنیم. سپس با استفاده از نرم افزار کنترلی را نهایی کرده و از طریق اتصال به اینترنت اطلاعات را به صورت یکجا ارسال نموده و رسید دریافت می کنیم.</p>	<p>(۲) روش غیربرخط (off line)</p>	<p>معاملات خطی</p>

بر اساس ماده ۱۶۹ قانون مالیات های مستقیم، از سال ۱۳۹۶ به بعد تمام مؤدیان مالیاتی باید حداکثر تا یک ماه و نیم از پایان هر فصل، نسبت به ثبت و ارسال صورت معاملات فصلی خود در سامانه اقدام نمایند.

- (۱) معاملات کوچک: هر ساله به موجب مصوبه هیئت وزیران ابلاغ می گردد.
- (۲) معاملات متوسط: بیش از مبلغ معاملات کوچک تا سقف ۱۰ برابر آن
- (۳) معاملات بزرگ: بیش از ۱۰ برابر مبلغ معاملات کوچک

حدنصاب معاملات

✓ اطلاعات خریدهای انجام شده از اشخاص حقیقی را که مبلغ آن ها کمتر از ۵٪ حدنصاب معاملات کوچک است می توان به صورت تجمیعی ثبت نمود.

✓ حد نصاب معاملات کوچک در سال ۹۷ مبلغ ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

بند (الف): صاحبان مشاغلی که مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند.

اشخاص مشمول ارائه

بند (ب): صاحبان مشاغلی که برحسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می باشند.

گزارش معاملات فصلی

جرایم مرتبط با گزارشات معاملات فصلی

توضیحات	درصد	تخلف
—————	٪۲	عدم صدور صورت حساب
اگر خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری کرد، چنانچه فروشنده مشخصات خریدار و موضوع معامله را ظرف مهلت یک و ماه نیم اعلام نماید، مشمول جریمه تخلف نخواهد بود.	٪۲	عدم درج شماره اقتصادی هر یک از طرفین معامله
نسبت به مالیات بر درآمد و جرائم مربوطه، مسئولیت تضامنی خواهد داشت.	٪۲	استفاده از شماره اقتصادی خود برای دیگران و بالعکس
—————	٪۱	عدم ارائه فهرست معاملات
اشخاص مکلف به نگهداری صورت حساب های مربوط به خریدهای خود در سال عملکرد و سال بعد از آن می باشند.	٪۱۰	عدم ارائه صورت حساب در صورت درخواست مأموران مالیات

✓ در صورتی که هر یک از طرفین معامله از انجام تکالیف مقرر خود در این ماده خودداری کنند، متضامناً مسئول خواهند بود.

ارائه صورت معاملات فصلی

۱

۱- کدام گزینه از ویژگی‌های قانون مالیات‌های مستقیم نمی‌باشد؟

- (۱) تحقق شفافیت و عدالت اقتصادی
(۲) استقرار نظام یکپارچه مالیاتی و پولشویی
(۳) ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی
(۴) نظارت بر تراکنش‌های بانکی

۲

۲- کدام گزینه در رابطه با صورت معاملات فصلی صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) ارائه اطلاعات لازم از جانب مؤدیان اولین بخش و عنصر اصلی نظام مالیاتی است.
(۲) مأموران مالیاتی برای تعیین دقیق درآمد مشمول مالیات فعالان اقتصادی، به صورت حساب مؤدی نیز استناد می‌نمایند.
(۳) افرادی که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات مبادرت می‌نمایند، مشمول مقررات قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشند.
(۴) به گزارشات ارسالی براساس ماده ۱۶۸ و ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، گزارش معاملات فصلی گفته می‌شود.

۳

۳- کدام گزینه از انواع گزارشات برحسب نوع اطلاعات در معاملات فصلی نمی‌باشد؟

- (۱) خرید و فروش
(۲) واردات و صادرات
(۳) بدهکاران و بستانکاران
(۴) دریافت و پرداخت قراردادهای

۴

۴- کدام گزینه در رابطه با روش‌های ثبت و ارسال اطلاعات معاملات فصلی صحیح می‌باشد؟

- (۱) روش برخط برای مؤدیانی قابل اجرا است که از سیستم‌های رایانه‌ای خرید و فروش استفاده می‌کنند.
(۲) روش غیربرخط برای مؤدیانی قابل اجرا است که حداقل مرحله اعتبارسنجی را طی کرده باشند.
(۳) در روش برخط اطلاعات به طور مستقیم از سیستم کامپیوتری دریافت و در قالب مورد نظر سازمان وارد می‌شود.
(۴) در روش غیربرخط اطلاعات با اتصال به شبکه اینترنت به طور یکجا ارسال شده و رسید دریافت می‌شود.

۵

۵- براساس ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم، مهلت ارسال صورت معاملات فصلی تا چه زمانی است؟

- (۱) حداقل تا یک ماه و نیم از پایان هر فصل
(۲) حداکثر تا یک ماه و نیم از پایان هر فصل
(۳) حداقل تا ۱۵ روز از آغاز هر فصل
(۴) حداکثر تا ۱۵ روز از آغاز هر فصل

۶

۶- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با حدنصاب معاملات صحیح می‌باشد؟

- (۱) اطلاعات معاملات خریدهای انجام شده از اشخاص حقیقی که مبلغ آن‌ها بیش‌تر از ۵٪ حدنصاب معاملات کوچک است می‌توان به صورت تجمیعی ثبت نمود.
(۲) اطلاعات معاملات متوسط هر ساله به موجب مصوبه هیئت وزیران ابلاغ می‌گردد.
(۳) مبلغ برآورد اولیه، معاملات بزرگ، بیش از ده برابر سقف ارزش مبلغ معاملات کوچک است.
(۴) وزارت صنعت و معدن مکلف است در ابتدای هر سال نصاب معاملات را براساس شاخص بهای کالاها و خدمات اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت تصویب به هیئت وزیران پیشنهاد نماید.

صفحه‌های ۲ تا ۱۷ کتاب درسی

(مرتبط با متن صفحه ۲ کتاب درسی)

(مرتبط با متن صفحه ۳ کتاب درسی)

(مرتبط با متن صفحه ۴ کتاب درسی)

(مرتبط با متن صفحه ۴ کتاب درسی)

(مرتبط با متن صفحه ۵ کتاب درسی)

(مرتبط با متن صفحه ۵ کتاب درسی)

۷- شرکت خدماتی آگاه فعالیت خود را در ابتدای مهر ماه آغاز کرده است. اطلاعات مربوط به معاملات این شرکت به شرح زیر است:

(مرتبط با متن صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۹۵/۷/۵	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از آقای «بهرامی»	۸,۴۰۰,۰۰۰ ریال
۹۵/۷/۲۰	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از آقای «رضایی»	۱۲,۳۰۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۷/۲۹	فروش دارایی ثابت به شرکت «کارآفرینان»	۱۲۰,۹۷۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۸/۷	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از شرکت «کارآفرینان»	۱۵,۲۰۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۸/۲۵	دریافت خدمات نرم‌افزاری از شرکت «رایانه گستر»	۷۰,۹۰۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۸/۳۰	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از شرکت «بهین»	۱۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۹/۸	خرید تجهیزات کامپیوتری از شرکت «رایان»	۵۷,۱۰۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۹/۲۴	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از آقای «رستمی»	۹,۶۶۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۹/۳۰	هزینه پرداختی بابت آموزش کارکنان شرکت «آگاه»	۱۲,۴۴۰,۰۰۰ ریال
۹۷/۱۰/۱۰	کارمزد ارائه خدمات دریافت شده از خانم «شکوری»	۳,۷۵۰,۰۰۰ ریال

کدام یک از گزینه‌های زیر بابت اولین صورت معاملات فصلی شرکت آگاه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) معاملات خرید- تجمیعی ۱۲,۴۴۰,۰۰۰ ریال
 (۲) معاملات فروش- تجمیعی ۳۰,۳۶۰,۰۰۰ ریال
 (۳) معاملات خرید- سایر ۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 (۴) معاملات فروش- سایر ۶۰,۰۶۰,۰۰۰ ریال

(مرتبط با متن صفحه ۷ کتاب درسی)

۸- براساس ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، کدام یک از گزینه‌های زیر جز مشاغل بند (الف) محسوب می‌شود؟

- (۱) صاحبان بیمارستان
 (۲) فروشندگان طلا و جواهر
 (۳) صاحبان دفاتر رسمی
 (۴) صاحبان کارگاه‌های صنعتی

(مرتبط با متن صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی)

۹- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران مشمول جریمه‌ای معادل ۲٪ مبلغ معامله خواهد بود.
 (۲) عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی مشمول جریمه‌ای معادل ۲٪ معاملات ارائه نشده خواهد بود.
 (۳) استفاده‌کنندگان از شماره اقتصادی دیگران، نسبت به مالیات و جرایم مربوطه، با اشخاص صاحب شماره اقتصادی مسئولیت تضامنی خواهند داشت.
 (۴) در صورتی که طرفین معامله در معاملات خود از انجام دادن تکالیف خودداری کنند، متضاضاً مسئول خواهند بود.

۱۰- شرکت «سیماب» بابت معاملات فصلی به ارزش ۲۹۶,۷۴۰,۰۰۰ ریال، مبلغ ۲۹,۶۷۴,۰۰۰ ریال جریمه شده است. کدام یک از تخلفات زیر صورت گرفته است؟

(مرتبط با متن صفحه ۸ کتاب درسی)

- (۱) عدم ارائه شماره اقتصادی از سوی خریدار
 (۲) عدم ارائه صورتحساب خرید، در پاسخ به درخواست مأموران مالیاتی
 (۳) استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود
 (۴) عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی

پودمان دوم – اعتبارات اسنادی

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

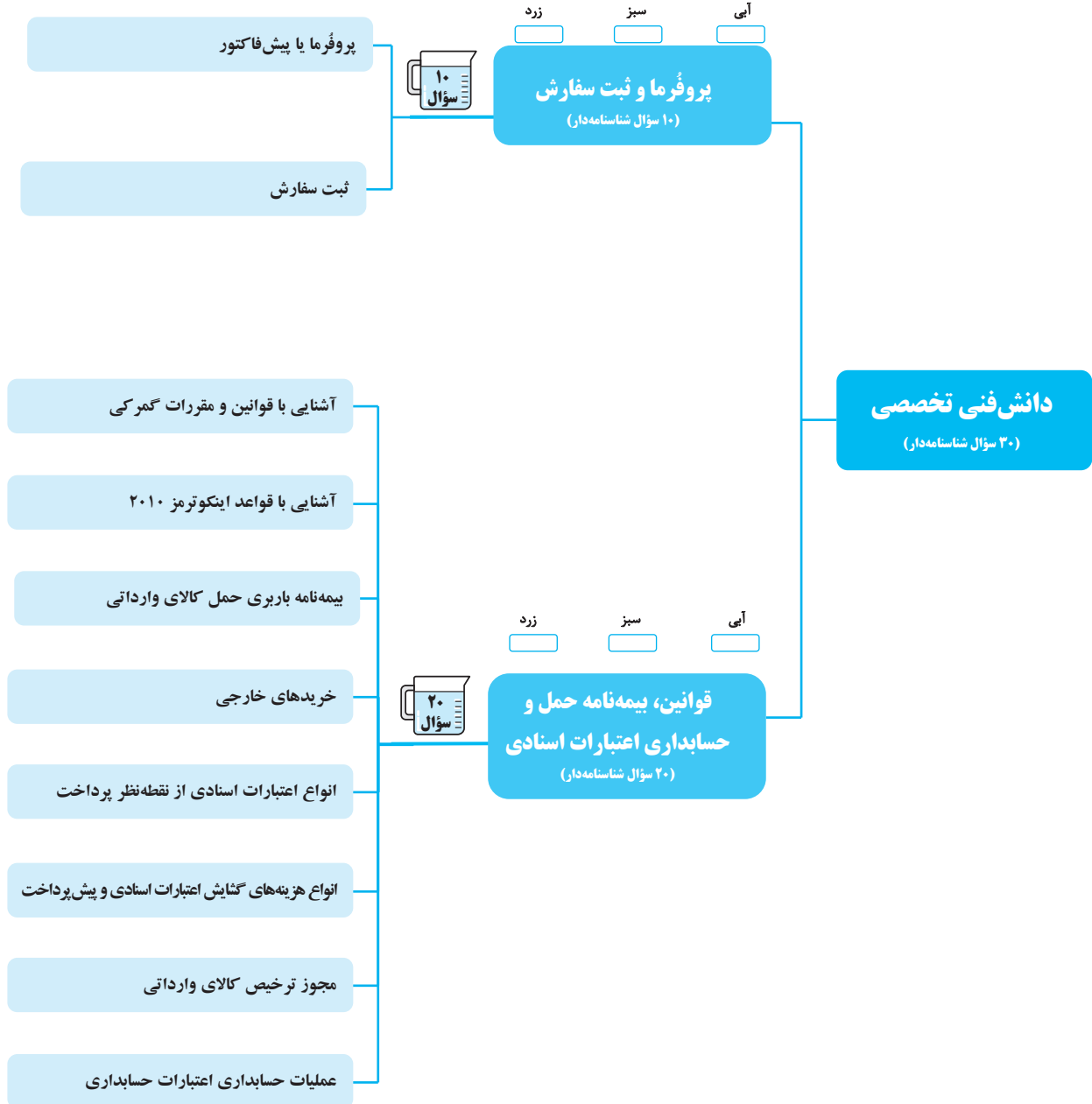
گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.

آبی: مسلط / سبز: نسبتاً مسلط / زرد: مسلط نیستم.

گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید، می‌توانید

خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیشتر دارید.

درخت دانش

صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸ کتاب درسی

پودمان دوم - اعتبارات اسنادی

پروفرما و ثبت سفارش (پیمانانه اول)

در طول تاریخ بازرگانان شیوه‌های مختلفی را در زمینه معاملات بین‌المللی تجربه کرده‌اند. یکی از مهمترین و مطمئن‌ترین روش‌های پرداخت تحت

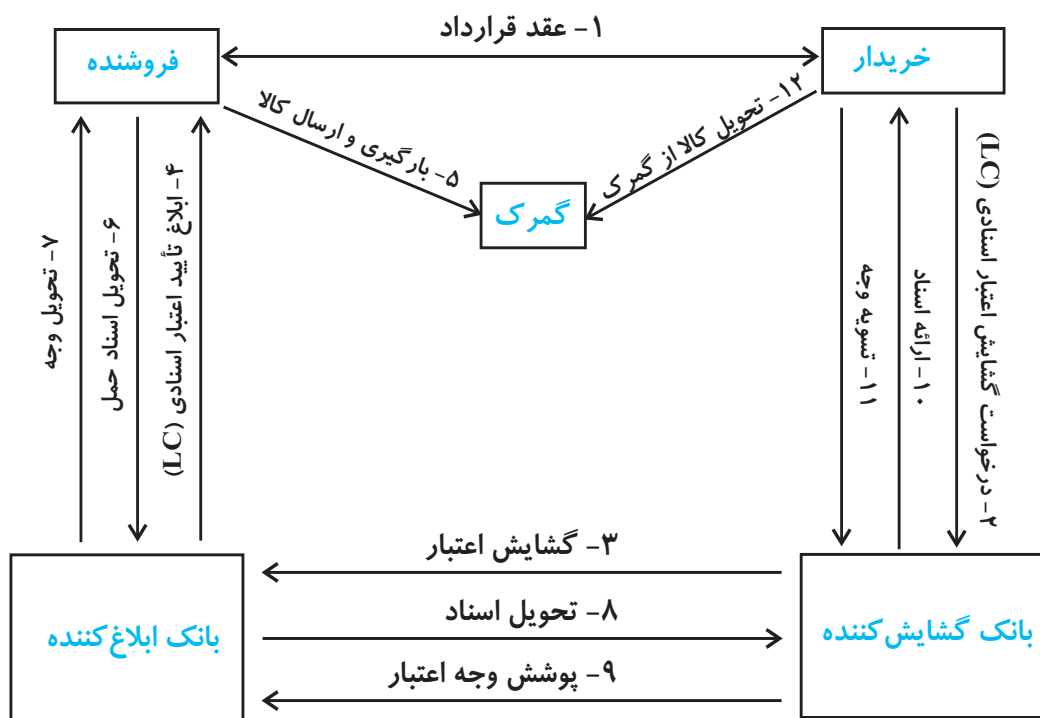
عنوان اعتبارات اسنادی شناخته می‌شود.

اعتبارات اسنادی (Letter of Credit)

یک روش پرداختی است که در آن تعهد قطعی به پرداخت از جانب بانک گشایش‌دهنده اعتبار، به خریدار و فروشنده داده می‌شود. به این معنی که

در صورت عدم توانایی خریدار، مبلغ معامله به موقع به صورت کامل از طرف بانک گشایش‌دهنده اعتبار پرداخت خواهد شد.

چرخه اعتبار اسنادی

انواع اعتبارات اسنادی

ردیف	نوع	معادل لاتین	توضیحات
۱	اعتبارات اسنادی قابل برگشت	Revocable LC	- تغییر در شرایط اعتبار بدون اجازه فروشنده - معمولاً از این نوع اعتبار استفاده نمی‌شود. - عدم اطمینان فروشنده نسبت به اعتبار و انجام تعهدات خریدار
۲	اعتبارات اسنادی غیرقابل برگشت	Irrevocable LC	
۳	اعتبارات اسنادی تأیید شده	Confirmed LC	
۴	اعتبارات اسنادی تأیید نشده	Unconfirmed LC	
۵	اعتبارات اسنادی قابل انتقال	Transferable LC	- ذی‌نفع اصلی حق دارد همه یا بخشی از اعتبار گشایش شده را منتقل کند. - یک امتیاز برای فروشنده است.
۶	اعتبارات اسنادی غیرقابل انتقال	Untransferable LC	
۷	اعتبارات اسنادی نسیه یا مدت‌دار	Usance LC	- وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذینفع، پرداخت نمی‌شود. - خریدار می‌تواند بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن بپردازد. - معمولاً در کشورهایی که کمبود ارز دارند انجام می‌شود.
۸	اعتبارات اسنادی دیداری	At Sight LC	- بلافاصله پس از رویت اسناد حمل ارائه شده از طرف فروشنده، بانک ابلاغ‌کننده وجه آن را پرداخت می‌کند.
۹	اعتبارات اسنادی پشت‌به‌پشت (اتکایی)	Back to Back LC	
۱۰	اعتبارات اسنادی ماده قرمز	Red Clause LC	
۱۱	اعتبارات اسنادی گردان	Revolving LC	

پروفرما یا پیش فاکتور (Proforma Invoice)

تعریف: پروفرما، اولین سند معامله بین‌المللی است که شرایط معامله در آن ذکر گردیده است.

موارد استفاده: (۱) مراحل مجوز ثبت سفارش (۲) گشایش اعتبار اسنادی (۳) ترخیص کالا

✓ فاکتور براساس اطلاعات موجود در پروفرما (پیش‌فاکتور) صادر می‌شود.

ثبت سفارش و فرمول محاسبه آن

ثبت سفارش نوعی مجوز ورود برای کالاهای خارجی خریداری شده است که در سیستم وزارت بازرگانی ثبت می‌شود.

مدارک مورد نیاز برای ثبت سفارش کالا	مراحل ثبت سفارش برای واردات کالا
- کارت بازرگانی معتبر - کارت عضویت وزارت بازرگانی (ثبت‌نام) - اخذ مجوزهای قانونی لازم - اصل پروفرما به انضمام تصویر آن - کاتالوگ یا بروشور و آنالیز برای برخی کالاها	- ثبت پیش فاکتور جدید - استعلام ضوابط کالایی - ارسال درخواست مجوز به سازمان مجوزدهنده - درخواست ثبت سفارش - پرداخت کارمزد - دریافت شماره ۸ رقمی ثبت سفارش

$$\text{مبلغ کارمزد دریافتی} = \frac{\text{نرخ رسمی ارز} \times \text{مبلغ پروفرما}}{۲,۰۰۰}$$

ایالات متحده آمریکا: اظهارنامه خودکار (AMS)	سامانه‌های ثبت سفارش در ایران و سایر کشورها
اتحادیه اروپا: کنترل واردات	
کانادا: اطلاعات تجاری پیش از ورود (ACIS)	
ایران: ثبتاوش - سامانه جامع تجارت ایران	
الف) مشخصات کلی	فرم ثبت سفارش شامل ۴ قسمت ←
ب) مشخصات پروفرما	
ج) نوع ثبت سفارش	
انواع ثبت سفارش بر اساس	۱- افتتاح
درخواست متقاضی	
	۲- جایگزین
	۳- اصلاحیه

صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸ کتاب درسی

پروفرما و ثبت سفارش

(مرتبط با متن صفحه‌های ۲۱ و ۲۲ کتاب درسی)

۱-۱۱ کدام گزینه بیان گر «اعتبارات اسنادی گردان» می‌باشد؟

Revolving LC (۲)

Transferable LC (۱)

Confirmed LC (۴)

At Sight LC (۳)

(مرتبط با متن صفحه ۲۲ کتاب درسی)

۲-۱۲ کدام معامله معمولاً در کشورهایی که کمبود ارز دارند انجام می‌شود؟

At Sight LC (۳)

Revocable LC (۱)

Red Clause LC (۴)

Usance LC (۳)

(مرتبط با متن صفحه‌های ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی)

۳-۱۳ کدام گزینه در رابطه با اعتبارات اسنادی صحیح نمی‌باشد؟

(۱) روش پرداختی است که در آن از جانب خریدار به فروشنده تعهد قطعی به پرداخت داده می‌شود.

(۲) اغلب در معاملات بین‌المللی به منظور اطمینان از دریافت مبالغ پرداختی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۳) بانک به نیابت از خریدار با دریافت تأییدیه حمل کالاهای خریداری شده، وجه را پرداخت می‌کند.

(۴) فروشنده پس از تحویل کالا، اسناد حمل آن را به بانک ابلاغ‌کننده اعتبار ارائه می‌دهد.

(مرتبط با متن صفحه ۲۲ کتاب درسی)

۴-۱۴ کدام نوع اعتبار برای فروشنده دارای امتیاز است؟

(۲) اعتبارات اسنادی قابل برگشت

(۱) اعتبار اسنادی نسیه یا مدت‌دار

(۴) اعتبار اسنادی قابل انتقال

(۳) اعتبار اسنادی دیداری

- ۵ -۱۵ کدام گزینه، مجوزی برای ورود کالاهای خارجی خریداری شده است که در سیستم وزارت بازرگانی ثبت می‌شود؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۶ کتاب درسی)
- (۱) پروفرما
(۲) ترخیصیه
(۳) ثبت سفارش
(۴) گشایش اعتبار
- ۶ -۱۶ پرداخت کارمزد در ثبت سفارش برای واردات کالا، پس از چه مرحله‌ای صورت می‌گیرد؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۶ کتاب درسی)
- (۱) درخواست ثبت سفارش
(۲) استعلام ضوابط کالایی
(۳) ثبت پیش فاکتور جدید
(۴) ارسال درخواست مجوز
- ۷ -۱۷ کدام گزینه از مدارک مورد نیاز برای ثبت سفارش کالا نی باشد؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۶ کتاب درسی)
- (۱) اصل پروفرما به انضمام تصویر آن
(۲) ارائه ترجمه رسمی برای پروفرماهای غیر از زبان فارسی و انگلیسی
(۳) کارت عضویت وزارت بازرگانی
(۴) کاتالوگ و آنالیز برای برخی کالاها
- ۸ -۱۸ کدام گزینه، سامانه‌های خارجی ثبت سفارش را به درستی معرفی می‌کند؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۷ کتاب درسی)
- (۱) AMS در کانادا
(۲) ACIS در ایالت متحده آمریکا
(۳) کنترل واردات در اتحادیه اروپا
(۴) اطلاعات تجاری پیش از ورود در ایران
- ۹ -۱۹ شرکت تجاری «سه‌هند» برای پیش فاکتوری به ارزش ۲۹۸,۵۲۰,۰۰۰ دلار، مبلغ ۹۸۲,۴۲۹,۳۲۰ تومان به عنوان کارمزد ثبت سفارش پرداخت کرده است. نرخ رسمی ارز چند تومان بوده است؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۷ کتاب درسی)
- (۱) ۱۳,۱۶۴
(۲) ۶۰۸
(۳) ۳,۲۹۱
(۴) ۶,۵۸۲
- ۱۰ -۲۰ کدام گزینه، از اجزای فرم ثبت سفارش می‌باشد؟
(مرتبط با متن صفحه ۲۷ کتاب درسی)
- (۱) مشخصات فروشنده
(۲) مشخصات اعتبار مجوز
(۳) نوع ثبت سفارش
(۴) استعلام ضوابط کالایی

پودمان دوم - اعتبارات اسنادی

صفحه‌های ۲۹ تا ۴۹ کتاب درسی

قوانین، بیمه‌نامه حمل و حسابداری اعتبارات اسنادی (بیمانه دوم)

مفاهیم اصطلاحات گمرکی	
اظهار کننده طی بیانه‌ای کتبی یا شفاهی رویه گمرکی و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه می‌دهد.	اظهار کالا
صاحب کالا یا نماینده قانونی وی که کالا را به گمرک اظهار می‌کند.	اظهار کننده
شرکت حمل و نقل طی این سند، فهرست کلیه محمولاتی که باید تخلیه یا بارگیری شود را هنگام ورود یا خروج وسیله نقلیه اعلام می‌کند.	اظهارنامه اجمالی
مکانی که برای انباشت و نگهداری کالا به منظور انجام تشریفات گمرکی استفاده می‌شود و تحت نظارت گمرک است.	اماکن گمرکی
خروج کالا از اماکن گمرکی پس از انجام تشریفات گمرکی	ترخیص
شرکت حمل و نقل پس از احراز هویت طی این سند بلامانع بودن انجام تشریفات گمرکی توسط گیرنده کالا را به گمرک اعلام می‌کند.	ترخیصیه
کلیه عملیاتی که در اجرای مقررات گمرکی انجام می‌شود.	تشریفات گمرکی
وجه نقد، ضمانت‌نامه بانکی و بیمه‌نامه معتبری که برای اجرای مقررات گمرکی نزد گمرک سپرده می‌شود.	تضمین
قبول الزام کتبی یا الکترونیکی که شخص را در برابر گمرک برای انجام یا عدم انجام عملی ملزم می‌کند.	تعهد
۴٪ ارزش گمرکی کالا + سود بازرگانی که توسط هیأت وزیران تعیین می‌گردد + وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسئول وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می‌گیرد ولی شامل هزینه‌های انجام خدمات نمی‌شود.	حقوق ورودی
ورود و خروج کالا از اماکن گمرکی بدون تخلیه و تحویل در این اماکن با رعایت مقررات گمرکی	حمل یکسره
زمانی که اظهارنامه امضا شده همراه با اسناد مربوطه توسط اظهارکننده به گمرک ارائه می‌شود و شماره دفتر ثبت اظهارنامه به آن اختصاص می‌یابد.	روز اظهار
سازمان بین‌المللی بین‌الدولی که براساس کنوانسیون مورخ ۱۳۲۹/۹/۲۴ هـ.ش (۱۵ دسامبر ۱۹۵۰ م) ایجاد شده و ایران در اسفند ۱۳۳۷ هـ.ش به آن پیوسته است.	سازمان جهانی گمرک (شورای همکاری گمرک)
کدگذاری کالا براساس کنوانسیون بین‌المللی که در ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ م به تصویب شورای همکاری گمرک رسیده و ایران در سال ۱۳۷۳ هـ.ش به آن پیوسته است.	سامانه هماهنگ شده
شخص حقوقی که به موجب مقررات قانونی، مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین‌المللی است. صاحب کالای تجاری؛ شخصی که کلیه نسخ اصلی اسناد خرید، حمل و ترخیصیه به نام وی صادر و یا توسط وی ظهرونیسی و صحت امضای وی از طرف مقام صلاحیت‌دار گواهی شده باشد.	شرکت حمل و نقل بین‌المللی
آن قسمت از قلمرو کشور است، که قوانین گمرکی در آن اعمال می‌شود.	قلمرو گمرکی
کالایی که به تشخیص گمرک ایران صادر و یا وارد می‌گردد.	کالای تجاری
کالایی که در قلمرو گمرکی کشور تولید شده و یا کالای خارجی که ورود قطعی شده است.	کالای داخلی
کالایی که تحت نظارت گمرک است ولی تشریفات گمرکی آن به طور کامل طی نشده است.	کالای گمرک نشده
کالایی که ورود و صدور آن با رعایت ضوابط، نیاز به مجوز ندارد.	کالای مجاز
کالایی که ورود و صدور آن نیاز به کسب موافقت قبلی یک یا چند سازمان دولتی دارد.	کالای مجاز مشروط
کالایی که ورود و صدور آن بنا به مصالح ملی و یا شرعی ممنوع است.	کالای ممنوع
اقداماتی که توسط گمرک به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات گمرکی انجام می‌شود.	کنترل‌های گمرکی
شخص حقوقی که به موجب قانون مسئول تحویل و نگهداری کالاهایی است که تشریفات گمرکی آن انجام نشده و شامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نیست.	مرجع تحویل گیرنده
قوانین و مقررات اعم از آیین‌نامه‌های اجرایی، دستورالعمل‌ها و بخش‌نامه‌هایی که نظارت یا اجرای آن به گمرک واگذار گردیده است.	مقررات گمرکی
وجوهی که در برابر انجام خدماتی مانند هزینه اشعه ایکس، مهر و موم، پلمپ، انبارداری و ... دریافت می‌شود.	هزینه‌های انجام خدمات
یک نوع معیار رقمی برای شناسایی و تعیین جایگاه و ترخیص کالا مورد استفاده قرار می‌گیرد.	تعرفه‌های گمرکی

قواعد اینکوترمز ۲۰۱۰

گروه اول ← تمامی طرق حمل (FCA - EXW)

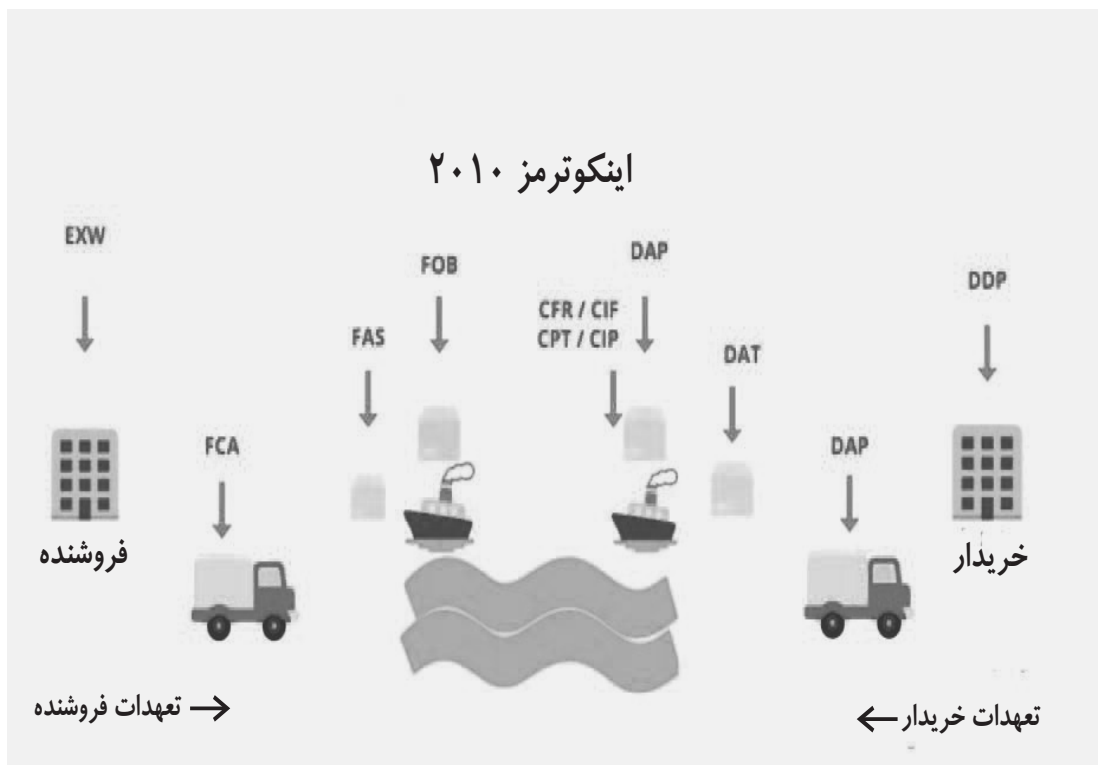
گروه دوم ← حمل از راه‌های آبی دریایی و داخلی (درون کشوری) (CIF - CFR - FOB - FAS)

کاربرد: تعیین دقیق حدود مسئولیت‌ها، ریسک‌ها و هزینه‌ها در فرآیند تجارت بین‌الملل بین خریدار، فروشنده و سایر اشخاص دخیل در فرآیند تجارت می‌باشد

CIF	CFR	FOB	FAS	FCA	EXW	شرایط
						مسئولیت‌ها
فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	بارگیری در مبدأ
فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	حمل و نقل
فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	حق بیمه باربری
خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	حقوق گمرکی (مقصد)

✓ قابل ذکر است مقررات اینکوترمز ۲۰۱۰ شامل ۱۱ روش است و اینکه روش‌های ذکر شده در جزئیات بیش‌تر اختلاف بیش‌تری با یکدیگر دارند،

که به دلیل عدم بیان آن در کتاب درسی، در این کتاب نیز به این موضوع پرداخته نمی‌شود.

بیمه‌نامه باربری حمل کالای وارداتی

بیمه‌نامه باربری وارداتی خطرانی که کالاهای خریدار شده توسط شرکت‌ها و بازرگانان ایرانی از کشورهای مختلف جهان را تهدید می‌کند از کشور مبدأ تا مقصد (انبار خریدار) مورد پوشش قرار می‌دهد.

فرمول‌های محاسبه حق بیمه باری

(۱) چنانچه شرایط قرارداد یکی از اصطلاحات CFR و CIF و سایر قراردادهایی که در کتاب درسی ذکر نشده و شامل گروه‌های D و C باشد، می‌توان ارزش کالا را تا ۱۰٪ اضافه به عنوان عدم النفع (به معنای از بین رفتن کالا) بیمه کرد.

I: حق بیمه باربری

$$I = (CFR + \%10 \cdot CFR) \times \text{Insurance Rate}$$

Insurance Rate: نرخ بیمه

(۲) چنانچه مقررات اینکوترمز حاکم بر قرارداد یکی از شرایط FOB, FAS, FCA, EXW و شامل گروه‌های E و F باشد، با توجه به اینکه پرداخت هزینه‌های حمل بر عهده خریدار می‌باشد، بنابراین می‌توان ارزش کالا را به اضافه ۲۰٪ بیمه نمود. (شامل ۱۰٪ کرایه حمل + ۱۰٪ عدم النفع)

$$I = (FOB + \%20 \cdot CFR) \times \text{Insurance Rate}$$

مدارک مورد نیاز خریدهای خارجی

الف) اسناد بازرگانی	ب) اسناد حمل
تعریف: اسنادی است، جهت اطلاع کافی طرفین قرارداد از مشخصات کامل کالای مورد معامله و نحوه حمل، بسته‌بندی و شرایط پرداخت.	تعریف بارنامه: سندی است که توسط شرکت حمل‌کننده و یا عامل حمل پس از دریافت کالا جهت حمل صادر می‌گردد.
انواع:	انواع بارنامه:
(۱) پیش‌فاکتور	(۱) بارنامه دریایی
(۲) سیاهه تجاری	(۲) بارنامه هوایی
(۳) سیاهه گواهی شده	(۳) بارنامه زمینی
(۴) سیاهه تأیید شده	(۴) راه‌نامه راه‌آهن
(۵) سیاهه کنسولی	(۵) رسیدنامه پستی
(۶) گواهی مبدأ	
(۷) لیست بسته‌بندی و مشخصات کالا	
(۸) گواهی وزن	
(۹) گواهی (کیفیت و بازرسی) کارخانه سازنده کالا	
(۱۰) گواهی بازرسی شخص ثالث	
(۱۱) گواهی تجزیه کالا	
(۱۲) گواهی لیست سیاه	
(۱۳) گواهی بهداشت و سلامت	
(۱۴) گواهی ضد عفونی	

انواع خریدهای خارجی از حیث نوع پرداخت		
روش	شرح	ویژگی‌ها
امانی (تجارت حساب باز)	فروشنده کالای مورد نظر را برای خریدار ارسال می‌کند، خریدار پس از دریافت کالا، وجه را برای فروشنده حواله می‌کند.	- همانند حساب‌های دفتری متداول در ایران - حداکثر ریسک برای فروشنده - حداقل ریسک برای خریدار - به ندرت استفاده می‌شود - اعتماد کامل فروشنده به خریدار
پیش‌پرداخت کامل (بدون انتقال ارز)	خریدار، بهای کالا را به فروشنده پرداخت می‌کند، سپس فروشنده کالا را برای خریدار ارسال می‌نماید.	- حداقل ریسک برای فروشنده - اعتماد کامل خریدار به فروشنده - نیاز مبرم خریدار به کالا
اعتبارات اسنادی	در این فصل کاملاً به این موضوع پرداخته شده	
برات اسنادی	بهای معامله طی یک فقره برات نقدی یا غیرنقدی برای بانک خریدار ارسال می‌کند.	مشابه اعتبارات اسنادی

✓ در روش‌های امانی و پیش‌پرداخت کامل، سیستم بانکی، نقش فعال ندارد و همچنین این دو روش معکوس یکدیگر هستند.

✓ طبق قوانین وزارت بازرگانی روش بدون انتقال ارز تنها برای واردات مواد اولیه شرکت‌های بازرگانی (مانند شمش آهن) مجاز است.

✓ در روش برات اسنادی در مقایسه با اعتبار اسنادی، خریدار و فروشنده ریسک بیشتری را متحمل می‌شوند و مزیت این روش کمتر بودن هزینه‌ها

در قیاس با روش اعتبارات اسنادی است.

- سپردن وجه تضمین کافی
- ۱۰٪ گشایش اعتبار نقدی
- ۹۰٪ در هنگام معامله اسناد

افتتاح اعتبار اسنادی دیداری LC
(متداول‌ترین نوع گشایش اعتبار اسنادی با ارز آزاد)

- حساسیت بیشتر برای بانک‌ها به دلیل دریافت درصدی اضافه‌تر به عنوان سود تضمین شده بانک‌های عامل و طرف قرارداد
- اخذ پیش‌دریافت ریالی گشایش باید از ۱۰٪ اولیه پیش‌دریافت بالاتر باشد تا میزان کارمزد دریافتی بانک طرف قرارداد نیز از خریدار اخذ گردیده باشد.

اعتبارات اسنادی کوتاه مدت LC
(ریفاینانس)

انواع اعتبارات اسنادی از
نقطه نظر پرداخت

- درج شرط پرداخت ۱۸۰ روز تا یک سال در پروفرما با توافق خریدار و فروشنده
- اخذ ۵٪ وجه اعتبار به عنوان پیش‌دریافت هنگام افتتاح حساب
- ۵٪ هنگام معامله
- اخذ مابقی وجه اعتبار در سررسید

اعتبارات اسنادی مدت‌دار LC
(یوزانس)

۱) هزینه کارمزد گشایش اعتبار اسنادی LC یک هزارم × نرخ رسمی ارز × ارزش پروفرما = کارمزد گشایش اعتبار

۲) هزینه کارمزد فروش ارز نیم هزارم × نرخ رسمی ارز × ارزش پروفرما = کارمزد فروش ارز

۳) هزینه‌های بانکی
الف) کارمزد فروش از در زمان ظهورنویسی:
نیم هزارم × نرخ رسمی ارز × ارزش پروفرما = کارمزد فروش ارز
ب) کارمزد ظهورنویسی اسناد:

۴) هزینه ارسال SWIFT
نیم هزارم × نرخ رسمی ارز × تنمه مبلغ اعتبار (۹۰٪ باقیمانده) = کارمزد ظهورنویسی اسناد

۵) هزینه تمبر مالیاتی

۶) کارمزد ثبت سفارش
نرخ رسمی ارز × مبلغ پروفرما = مبلغ کارمزد دریافتی
۲,۰۰۰

۷) الف) حق بیمه بابرری
D, C گروه‌های الف) $I = (CFR + \%10 \cdot CFR) \times \text{Insurance Rate}$

ب) گروه‌های F, E $I = (FOB + \%20 \cdot CFR) \times \text{Insurance Rate}$

۸) هزینه بازرسی: چنانچه بازرسی شامل فرآیندهای پیچیده نباشد، کم‌تر از نیم درصد کل ارزش محاسبه می‌شود. در صورت پیچیده بودن، با توافق دو طرف تعیین می‌گردد.

الف - ۱: هزینه حقوق ورودی
ارزش پروفرما × نرخ رسمی ارز × درصد تعرفه کالا = حقوق ورودی
الف - ۲: حق هلال احمر
حقوق ورودی × ۱٪ = حق هلال احمر

الف - ۳: مالیات بر ارزش افزوده (۹٪)
۳: مالیات بر ارزش (ارزش پروفرما + حقوق ورودی) × ۶٪ = مالیات
۴: عوارض (ارزش پروفرما + حقوق ورودی) × ۳٪ = عوارض

ب) خارج از گمرک پرداخت می‌گردد
ب) هزینه‌های گمرکی
ب) خارج از گمرک پرداخت می‌گردد
۱: صدور ترخیص به کشتیرانی
۲: حق توقف کالا در انبار تا صدور ترخیص
۳: سپرده‌گذاری وثیقه کانتینر (در صورتی که بار در کانتینر باشد)

ج) همراه با گمرک پرداخت می‌گردد
ج - ۱: هزینه‌های کوچک (قبض انبار، پرینت، لاک و مهر و ...)
ج - ۲: هزینه آزمایشگاه (اجبار به آزمایش)
ج - ۳: هزینه استاندارد
ج - ۴: هزینه انبارداری و صدور بیچک بر اساس جدول شرکت‌ها انبارهای عمومی

د) هم زمان با ترخیص کالا پرداخت می‌گردد: هزینه های حق الزحمه ترخیص کالا

✓ پیش‌پرداخت ارزی در صورت تأمین وجه ارزی/ریالی توسط خریدار حداکثر تا ۲۵٪ مبلغ اعتبار اسنادی در مقابل اخذ ضمانت‌نامه بدون قید و شرط معتبر بانکی به همان میزان بلامانع است. پیش‌پرداخت بیش از ۲۵٪ وجه اعتبار اسنادی، با ارائه دلایل کافی می‌بایست جهت رسیدگی به اداره مقررات ارزی بانک مرکزی منعکس گردد.